

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Luxemburgin laissa tunnetaan erityyppisiä väliaikaistoimia, joiden avulla pyritään turvaamaan osapuolten oikeudet ennen sen pääasiakäsittelyn päättymistä, jossa asianosaisten vaateet lopullisesti ratkaistaan.

Seuraavat toimet erotetaan toisistaan:

Toimet, joista tuomari määrää ilman vastapuolen kuulemista. Tässä tapauksessa väliaikaistoimen määräämistä pyytävä asianosainen jättää tuomarille yksipuolisen hakemuksen, ja tuomari päättää asiasta ainoastaan yhden osapuolen toimittamien tietojen perusteella.

Toimet, joista tuomari määrää vastapuolta kuultuaan. Tässä tapauksessa tuomari päättää asiasta vasta julkisen kuulemistilaisuuden jälkeen (tai joskus jaostossa pidetyn kuulemisen jälkeen), ja kuulemisen aikana asianosaisilla on mahdollisuus tuoda esille oma kantansa asiassa. Asianosaiset kutsutaan paikalle (haastemiehen tiedoksiantamalla) haasteella tai oikeuden kanslian toimittamalla kutsulla laissa säädettyjä muotomääräyksiä noudattaen.

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

Kiireellisissä tapauksissa välitoimista päättävä tuomari voi määrätä mitä tahansa toimenpiteitä, joita ei vastusteta perustellusti tai jotka ovat riita-asian vuoksi aiheellisia.

Hän voi määrätä myös omien määräystensä täytäntöönpanoon liittyvien vaikeuksien ratkaisemisesta.

Tuomari voi myös määrätä välitoimina tarvittavia turvaamis- tai palauttamistoimia, jotta voidaan joko estää välittömästi uhkaavat vahingot tai lopettaa selvästi lainvastainen häiriön aiheuttaminen.

2.1 Menettely

Välitoimia koskevassa menettelyssä kanteet nostetaan haasteella oikeudenkäynnissä, joka pidetään tätä varten kyseisille menettelyille tavanomaisena päivänä ja kellonaikana.

Jos asia kuitenkin edellyttää pikaista ratkaisua, tuomioistuimen presidentti tai hänen sijaisenaan toimiva tuomari voi hyväksyä, että haaste kuullaan tiettyyn aikaan – jopa juhlapäivänä tai päivänä, joka ei ole tavallinen arkipäivä – oikeudenkäynnissä tai hänen kotonaan avoimin ovin.

Kiireellisissä tapauksissa piirituomioistuimen presidentti tai hänen sijaisenaan toimiva tuomari voi määrätä mitä tahansa väliaikaisia toimenpiteitä, joita ei vastusteta perustellusti tai jotka ovat riita-asian vuoksi aiheellisia. Hän voi määrätä myös tuomion tai täytäntöönpanoasiakirjan täytäntöönpanoon liittyvien vaikeuksien ratkaisemisesta. Kun välitoimien tarkoituksena on ratkaista täytäntöönpanoasiakirjan tai tuomion täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia, toimivaltainen tuomari määräytyy sen paikkakunnan mukaan, missä täytäntöönpano pitäisi suorittaa.

Tuomioistuimen presidentti tai hänen sijaisenaan toimiva tuomari voi myös määrätä välitoimina tarvittavia turvaamis- tai palauttamistoimia, jotta voidaan joko estää välittömästi uhkaavat vahingot tai lopettaa selvästi lainvastainen häiriön aiheuttaminen. Todisteiden turmeltumisen estämiseksi hän voi määrätä suoritettavaksi mitä tahansa hyödylliseksi katsomiaan tutkintatoimia, kuten todistajain kuulemisen.

On olemassa lukuisia erityisiä oikeussäännöksiä, joiden nojalla säännellään määrätyissä (esim. vuokrasopimuksia, jakamatonta pesää, yhteisomistusta, perintöä, aviovarallisuutta jne. koskevilla) asioissa sovellettavia väliaikaistoimia tai turvaamistoimia. Toimivaltasäännöt ovat yleensä johdettavissa nimenomaisesti siitä laista, joka oikeuttaa tuomarin määräämään väliaikaistoimen. Yleistä toimivaltasääntöä ei ole, tosin oikeus myöntää väliaikaistoimia kuuluu tavan mukaan sen tuomioistuimen presidentille, joka tulee käsittelemään pääasian.

Jos erityisestä menettelystä ei ole säädetty, väliaikaistoimen määräämistä hakevan asianosaisen on käännyttävä väliaikaisia määräyksiä kiireellisissä asioissa antavan tuomioistuimen puoleen. Vaateen suuruudesta riippuen on käännyttävä rauhantuomarin (enintään 10 000 euroa) tai piirioikeudessa välitoimista päättävän tuomarin puoleen. Näillä tuomareilla on yleinen toimivalta määrätä turvaamistoimia tai panna täytäntöön välttämättömiä toimia, joiden avulla estetään välittömästi uhkaavat vahingot tai lopetetaan selvästi laitton häiriön aiheuttaminen.

Asianajajan apuun turvautuminen ei ole yleensä pakollista.

2.2 Tärkeimmät edellytykset

Tuomarin määräämien väliaikaistoimien edellytyksenä on yleensä tuomarin harkitsema välttämättömyys- tai kiireellisyysperuste.

Kun velkoja hakee velalliselle kuuluvan omaisuuden ulosmittausta, tuomarin on tutkittava esitetyn aineiston ja muun selvityksen perusteella, näyttääkö siltä, että saatava on perusteiltaan oikea.

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

Väliaikaistoimet voivat kohdistua henkilön kaikkiin irtaimiin omaisuusesineisiin. Ainoastaan tietyt esineitä, joita pidetään jokapäiväisen elämän kannalta välttämättöminä, ei voida lain mukaan ulosmitata.

Luxemburgin laissa sallitaan henkilön palkan ja palkkioiden sekä niiden sijaan saatujen tulojen (eläkkeet, työttömyyskorvaukset jne.) ulosmittaus.

Elinkustannusten kattamiseksi välttämättömänä pidettyä tulojen osaa ei kuitenkaan voida ulosmitata (ns. suojaosa).

Sen sijaan kiinteän omaisuuden ulosmittausta ei ole mahdollista hakea väliaikaistoimena. Kiinteän omaisuuden ulosmittaus on mahdollista ainoastaan tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä.

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

Useimmissa asioissa tuomarin itsensä kuuluu vahvistaa sen toimen vaikutukset, jonka määräämistä haetaan. Tuomari voikin rajata määräyksensä ajallisen vaikutuksen tai kohdistaa sen tiettyihin omaisuusesineisiin tai tekoihin.

Kun tuomari on määrännyt ulosmittauksen toisen osapuolen yksipuolisesta hakemuksesta, laissa asetetaan määrääjät, joiden kuluessa vahvistamishakemus on esitettävä tuomarille. Jos vahvistamista ei pyydetä mainitussa määrääjässä, ulosmittaus on kaikilta osin mitätön.

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

Väliaikaistoimista on kyse silloin, kun laki antaa tuomarille oikeuden ratkaista väliaikaisesti usean osapuolen välisen kiistatilanteen ennen kuin asiaa koskeva oikeudenkäynti on päättynyt ja asia lopullisesti ratkaistu.

Euroopan unionin tuomioistuimen luoman määritelmän mukaan kyse on toimenpiteistä, joihin ryhdytään niiden oikeuksien turvaamiseksi, joiden tunnustamista pääasiassa käsittelevältä tuomarilta on pyydetty, samalla kun säilytetään olemassa oleva tosiasiallinen ja oikeustilanne.

Väliiakaistoimet voivat olla myös toimenpiteitä, joihin ryhdytään tilanteen heikkenemisen estämiseksi.

Käytännössä toimet auttavat velkojaa suojautumaan ennalta maksamattomuusriskiltä turvautumalla kahteen keinoon: joko velallista estetään määräämästä omaisuudestaan tai omaisuuteen kohdistetaan vakuustoimenpide, joka antaa velkojalle oikeuden vaatia saatavaansa omaisuusesineistä niiden vaihtaessa omistajaa.

4 Voiko turvaamistointia koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Välitoimista päättävän tuomarin määräyksiin, jotka on annettu vastaajan kuulemisen jälkeen, voidaan hakea muutosta. Valitusaika on kuitenkin vain 15 päivää siitä kun päätös on annettu tiedoksi.

Tuomarin yksipuolisesta hakemuksesta tekemiin päätöksiin ei voi hakea muutosta valittamalla. Jos osapuoli katsoo, että toimenpiteen määrääminen on ollut virhe, hän voi kääntyä välitoimista päättävän tuomarin puoleen ja pyytää uuden turvaamistoimen määräämistä, jolloin edellisen tuomarin määräämän toimen, joka on myönnetty pelkästään yhden asianosaisen tietojen perusteella, vaikutukset keskeytyvät.

Linkkejä

<http://www.legilux.lu/>

Päivitetty viimeksi: 13/05/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.